

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

زمان: ۹۰ دقیقه
تاریخ: ۱۵
مجموعه: ۷۰ دقیقه

شماره پاسخ اول	نمره عددی	نمره درصدی
شماره پاسخ دوم	نمره عددی	نمره درصدی

نیمسال دوم ۹۷-۹۶

پایه چهارم ۵ ساله
پایه ششم ۷ ساله

مهر مدرسه

کد ملی:	۲۹۶۲/۰۴
تاریخ:	۱۳۹۷/۰۳/۲۸
محل:	نحو عالی ۴
کتاب:	مبانی العربية
موضوع:	جلد چهارم: از ابتدای مجرورات تا پایان کتاب (ص ۲۴۵-۳۳۱)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: مدرسه: شهر: استان:

۱- متعلق جار و مجرور در آیه شریفه «رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ» به ترتیب کدام است؟ ص ۲۴۷

۰/۵

الف. «أعلم» - «ما» ☐

ب. «أعلم» - «أعلم» ☐

ج. «أعلم» - محذوف ☒

د. محذوف - محذوف ☐

۲- با توجه به احکام «نعت» کدام گزینه در مورد «الذی» صحیح است؟ ص ۲۶۴

۰/۵

الف. ما لا یُنْعَتُ و لا یُنْعَتُ بِهِ. ☐

ب. ما لا یُنْعَتُ و یُنْعَتُ بِهِ. ☒

ج. ما یُنْعَتُ و لا یُنْعَتُ بِهِ. ☐

د. ما یُنْعَتُ و یُنْعَتُ بِهِ. ☐

۳- با توجه به احکام «عطف به حروف» استعمال نادرست را معین کنید. ص ۲۸۳

۰/۵

الف. أَسَافِرُ غَدًا و زید. ☐

ب. یَقْدِرُ اللَّهُ و الإنسانُ ضعیف. ☐

ج. ما قاموا و لا جَلَسُوا إِلَّا هُمْ و عمرو. ☐

د. لا تُجَالِسُ مع الکذَّابین حتی أَقْرَبَائِهِ. ☒

۴- حروف «لَنْ» و «مَا» به ترتیب برای نفی کدام یک از موارد زیر به کار می‌روند؟ ص ۳۱۰

۰/۵

الف. حال و مستقبل - ماضی و مستقبل ☐

ب. حال و مستقبل - ماضی و حال ☐

ج. مستقبل - ماضی و مستقبل ☐

د. مستقبل - ماضی و حال ☒

۵- ضمن بیان فایده «اضافه معنویه» وجه تسمیه آن را به «اضافه محضه» در قالب مثال توضیح دهید. ص ۲۴۹ - ۲ نمره

۲

جواب: اگر مضاف‌إلیه معرفه باشد، مضاف از آن کسب تعریف می‌کند ولی اگر نکره باشد، اضافه مفید تخصیص است و چون اضافه معنویه در نیت انفصال نیست به آن اضافه محضه می‌گویند. به عنوان نمونه تقدیر «بیت جار»، «بیت جار» نیست که دو کلمه، منفصل از یکدیگر باشند. به خلاف «ضارب زید» که تقدیرش «ضارب زید» است.

۶- آیا موارد زیر از مصادیق «اضافه لفظیه» می‌باشد؟ چرا؟ ص ۲۵۷ - ۲ نمره

۲

الف) هذا مسروقُ الیبت: جواب: بلی، زیرا مسروق به معنای حال بوده و به نائب فاعل خود اضافه شده است.

ب) یا باری الوجود: جواب: خیر، زیرا اسم فاعل در این مثال به معنای ماضی است.

ج) زید حامی العشیره: جواب: خیر، زیرا اسم فاعل در این مثال به معنای استمرار است.

د) أنت کریم الأصل: جواب: بلی، زیرا صفت مشبیه تنها به معنای حال است. لذا اضافه آن همیشه لفظیه می‌باشد.

(به هر یک از مواردی که زیر آن خط کشیده شده است ۰/۵ نمره تعلق می‌گردد.)

۷- با توجه به احکام «توکید» اغلاط موجود در جملات زیر را اصلاح کنید. ص ۲۷۳ - ۱/۵ نمره

۱/۵

الف) اغْتَسِلْ یدیک کلاهما: جواب: کِلْتَهُمَا

ب) جاء الجیشُ کلَّهُ أجمعُ: جواب: أجمعُ (بدون تنوین)

د) جاءت الهنداتُ کلَّهنَّ جمعا: جواب: جمعا

۸- موارد معین شده در جملات زیر کدام یک از «عطف بیان» یا «بدل» می باشد؟ چرا؟ ص ۲۵۸ و ۲۷۸ و ۲۸۱ - ۲ نمره

۲

الف) «زَيْدٌ مُتَّقٍ يَخَافُ اللَّهَ»: جواب: بدل است. زیرا فعل، عطف بیان واقع نمی شود.

ب) «زَيْدٌ الْمُتَّبِعُ الْحَقَّ عَلَى»: جواب: عطف بیان است. زیرا لازمه بدلیت آن است که وصف دارای «ال» به اسم بدون «ال» اضافه شود که صحیح نیست.

۱/۵

۹- با توجه به عبارت «أَمِ الْمَنْقُطَعَةُ تَنْحَصِرُ فِي صُورِ ثَلَاثٍ» موارد سه گانه را نام ببرید. ص ۳۰۷ - ۱/۵ نمره

جواب: اُم منقطعه در سه مورد به کار می رود: ۱. زمانی که قبل از آن ادات استفهام به جز همزه واقع شود. ۲. زمانی که قبل از «أَم» همزه برای استفهام غیر حقیقی واقع شود. ۳. زمانی که قبل از «أَم» خبر محض ذکر شود.

۱

۱۰- چهار مورد از اموری که میان «أَمَّا» تفصیلیه و «فَاء» جواب فاصله می شوند را نام ببرید. ص ۳۱۸ - ۱ نمره

جواب: ۱. مبتدا، ۲. خبر، ۳. جمله شرط، ۴. اسمی که به واسطه جواب «أَمَّا» منصوب می شود. ۵. اسمی که معمول فعل محذوفی است که مابعد «فَاء» آن را تفسیر می کند. ۶. ظرف

۲

۱۱- معنای حروف معین شده در جملات زیر را بنویسید. ص ۳۰۷ تا ۳۱۵ - ۲ نمره

الف) «أَلَا كُلُّ شَيْءٍ مَا خَلَا اللَّهَ بَاطِلٌ»: جواب: استفتاح (تنبيه)

ب) «هَلَّا نَقَضْتَ الْمِيثَاقَ»: جواب: توبيخ

ج) «لَوْلَا عَلَى لَهْلَكِ عَمْرٍ»: جواب: امتناع جواب به خاطر وجود شرط

د) «قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ»: جواب: إضراب ابطالی (حرف ابتداء)

۱

۱۲- با توجه به آیه شریفه «فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعْ الْفُلْكَ» شرایط چهارگانه «أَنْ» تفسیریه را بیان کنید. ص ۳۲۱ - ۱ نمره

جواب: ۱. میان دو جمله واقع شود. ۲. جمله اول به معنای «قول» باشد. ۳. جمله اول فاقد لفظ «قول» باشد. ۴. حرف جر بر آن داخل نشود.